

Landelijke Adviescommissie Omslagstelsel

Advies aan NBD Biblion ten aanzien van vernieuwing omslagstelsel metadata productie

De Landelijke Adviescommissie Omslagstelsel stelt vast dat:

- A. het nuttig en noodzakelijk is dat de openbare bibliotheekbranche een gemeenschappelijke basisset aan metadata over boeken centraal produceert
- B. deze basisset in ieder geval bestaat uit het Algemene deel van de GGC titelrecords *, de metadata van het bibliotheekvenster binnen de GGC** en die van het bibliotheekvenster plus ***.
- C. dat het de nationale, wettelijke taak is van de KB om van alle verschenen Nederlandse publicaties de Algemene Titelrecords te catalogiseren
- D. dat er een gezamenlijke landelijke catalogus (NBC) is, waarin de door NBD Biblion geproduceerde metadata grotendeels zijn opgenomen
- E. er bij de centrale productie van de metadata diverse partijen betrokken zijn (OCLC, KB, NBD Biblion, CB)
- F. er een onderscheid te maken is tussen enerzijds de centrale productie en anderzijds de afname (in de zin van: het gebruik) van metadata
- G. er bij de afname van de metadata diverse partijen betrokken zijn (KB, individuele OB's, commerciële bedrijven);
- H. dat de transparantie over de kosten en baten van de metadataproductie verbeterd kan worden;
- I. de huidige positie van NBD Biblion, en de bijbehorende bestuursgovernance, onduidelijk en onwenselijk is.

En adviseert NBD Biblion:

1. over de financiering van de Algemene Titelrecords in overleg te treden met de KB en hierbij de wettelijke verplichting van de KB om voor deze dataset te zorgen te benadrukken;
2. het Bibliotheekvenster binnen de GGC** en het Bibliotheekvenster plus*** jaarlijks te laten toetsen door een breed samengestelde (klant- en collectieperspectief) commissie vanuit de Openbare Bibliotheken.
3. om binnen het stelsel de inhoudelijke en financiële mogelijkheid te verkennen van een modulaire opbouw binnen dan wel bovenop de basisset van het Bibliotheekvenster (GGC en Bibliotheekvenster Plus);
4. op korte termijn met andere producenten van metadata binnen de boekenbranche (zoals KB en CB) in gesprek te gaan over een kosten-efficiënte werkverdeling voor de gehele branche en afspraken te maken over wie welke kosten voor zijn rekening neemt;
5. de financiering van de metadata ten behoeve van de OB's op basis van inwoneraantal te continueren;

6. om in afstemming met de branche jaarlijks en in voldoende detail inzicht te geven in de kosten/baten van het Omslagstelsel;
7. om de toegankelijkheid en beschikbaarheid van de Algemene titelrecords GGC waar mogelijk (gecontroleerd) open te stellen voor iedereen die hier gebruik van wenst te maken;
8. om haar eigendoms- en exploitatierecht van de metadata (Bibliotheekvenster en Bibliotheekvenster plus) richting commerciële partijen ten volste uit te nutten met oog voor de belangen van de bibliotheekbranche en de inkomsten hieruit terug te laten vloeien naar de branche;
9. zich te positioneren als (inkoop)organisatie van en voor de openbare bibliotheken en de governance hierop aan te passen.

Deelnemers Landelijke Adviescommissie Omslagstelsel:

Voorzitter: Piet-Hein Peeters, onafhankelijk voorzitter van buiten de branche

1. Frans Bergfeld, Directeur Bibliotheek Waterland
2. Gaby Lafeber, Directeur Bibliotheek Rivierenland
3. Albert Kivits, Directeur Bibliotheek Eindhoven
4. Jeanine Deckers, Directeur Bibliotheek Bibliorura
5. Chris Wiersma, Directeur Bibliotheek Almere (lijn naar de VOB)
6. Sjaak Driessen, Directeur Bibliotheek Wageningen
7. Theo Kemperman, Directeur Bibliotheek Rotterdam
8. Bas Pool, Controller Bibliotheek Aan Zet, Drechtsteden (ter vervanging van Ankie Kessler)
9. Ineke Goedhart, programmanager Digitale Bibliotheek Probiblio
10. Lieke de Veer, Staffunctionaris Bibliotheekzaken Biblionet Groningen

Begrippen:

**Algemeen titelrecord GGC*

Dit beslaat momenteel 194 velden. Voorbeelden van deze velden zijn ISBN, titel en auteur.

***Bibliotheekvenster **binnen** GGC*

Dit zijn aanvullingen die NBD Biblion (indien van toepassing) doet binnen het GGC, ook als het algemene titelrecord al bestaat. Dit beslaat momenteel 78 velden, waarvan een deel tot het OB-venster behoort en een ander deel exemplaar-/lokaal gebonden is. Voorbeelden van deze velden binnen het bibliotheekvenster zijn Genre en SISO-code. Een voorbeeld van exemplaargebonden is de Moeilijkheidsgraad. Deze data zijn bedoeld als aanvulling of overschrijving van algemene data.

****Bibliotheekvenster plus (NBD Biblion extra data **buiten** GGC)*

Dit is een verdere verfijning van de titelbeschrijving en het bibliotheekvenster. Voorbeelden zijn de AI (recensie), de aanduiding volwassenen of jeugd, fictie of non-fictie en genre games, aanduiding waargebeurd. Dit beslaat maximaal 43 velden.